

Förordning om arbetsmarknadspolitiska program;

utfärdad den 29 juni 2000.

Regeringen föreskriver¹ följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om de arbetsmarknadspolitiska programmen

1. arbetsmarknadsutbildning,
2. arbetspraktik,
3. stöd till start av näringsverksamhet,
4. aktivitetsgarantin,
5. ungdomsinsatser,
6. förberedande insatser, och
7. projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning.

Programmen handhas av Arbetsmarknadsverket om inte annat föreskrivs.

2 § Förordningen innehåller:

Inledande bestämmelser (1–3 §§)

- vad förordningen innehåller (1 och 2 §)
- hänvisningar (3 §)

Gemensamma bestämmelser (4–10 §§)

- vad som menas med arbetsmarknadspolitiska program (4 §)
- anvisningar till program (5–7 §§)
- vem som får anvisas program (8–10 §§)

Bestämmelser om de enskilda programmen (11–32)

- arbetsmarknadsutbildning (11–13 §§)
- arbetspraktik (14–17 §§)
- stöd till start av näringsverksamhet (18–20 §§)
- aktivitetsgarantin (21–25 §§)
- ungdomsinsatser (26–29 §§)
- förberedande insatser (30 §)
- projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning (31 och 32 §§)

Övriga bestämmelser (33–40 §§)

- program utanför Sverige (33 §)
- handläggning av stödfrågor m.m. (34 och 35 §§)

¹ Jfr prop. 1999/2000:98, bet. 1999/2000:AU7, rskr. 1999/2000:230.

- återbetalning av stöd (36 §)
- återkallelse av anvisningar m.m. (37 och 38 §§)
- överklaganden (39 §)
- verkställighetsföreskrifter (40 §).

3 § Bestämmelser om arbetsmarknadspolitiska program finns också i

- lagen (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program,
- förordningen (1997:1275) om anställningsstöd, och
- förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med arbets-

handikapp.

I förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns allmänna bestämmelser om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten hos Arbetsmarknadsverket.

I förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd finns bestämmelser om att den som tar del av arbetsmarknadspolitiska program kan få

- stöd till försörjning (aktivitetsstöd), och
- stöd till resor m.m.

Gemensamma bestämmelser

Vad som menas med arbetsmarknadspolitiska program

4 § De arbetsmarknadspolitiska programmen är sådana insatser som syftar till att stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete.

Programmen skall utformas så att de är förenliga med vad som anges i 3 och 4 §§ förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Anvisningar till program m.m.

5 § En anvisning till ett program innebär att den som anvisas erbjuds att ta del av programmet.

Frågor om anvisningar prövas av länsarbetsnämnden eller på det sätt som Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) bestämmer. Länsarbetsnämnden skall samråda med den sammanslutning av arbetstagare som är part i lokal förhandling med arbetsgivaren innan någon anvisas ett program som är förlagt till en arbetsplats.

Det som i denna förordning sägs om anvisningar skall tillämpas på

- beslut av en kommun om att låta någon ta del av arbetsmarknadspolitisk verksamhet som kommunen anordnar, och
- beslut av länsarbetsnämnden om ekonomiskt stöd.

6 § En anvisning skall vara arbetsmarknadspolitiskt motiverad. Det betyder att en anvisning får göras endast om den framstår som lämplig både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv.

7 § En anvisning skall omfatta verksamhet på heltid under en bestämd tidsperiod. Tidsperioden får vara längst sex månader. Endast om det finns särskilda skäl får tiden vara längre än sex månader eller avse verksamhet på deltid.

- Dock skall anvisningar
- till aktivitetsgarantin gälla under den tid det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat att den enskilde tar del av garantin eller tills ett sådant förhållande som anges i 23 § inträffar,
 - till kommunala ungdomsprogram gälla längst till den dag den enskilde fyller 20 år, och
 - till ungdomsgarantin gälla under längst 12 månader.

Vem som får anvisas program

- 8 §** En anvisning får göras för en person som
- är minst 20 år,
 - är eller riskerar att bli arbetslös, och
 - söker arbete genom den offentliga arbetsförmedlingen.
- Särskilda villkor finns för
- stöd till start av näringsverksamhet i 18 §,
 - aktivitetsgarantin i 21 §,
 - kommunala ungdomsprogram i 27 §, och
 - ungdomsgarantin i 28 §.
- 9 §** Anvisningar får göras även för personer som inte fyllt 20 år om anvisningen gäller
- unga handikappade,
 - kommunala ungdomsprogram, eller
 - personer som får dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

10 § Även den som inte är eller riskerar att bli arbetslös får anvisas arbetsmarknadsutbildning i form av yrkesutbildning som särskilt inriktas mot yrken där det råder brist på arbetskraft och som anordnas under tiden 1 augusti 2000–31 december 2000 (bristyrkesutbildning).

Bestämmelser om de enskilda programmen

Arbetsmarknadsutbildning

11 § Med arbetsmarknadsutbildning avses yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta för den enskilde att få eller behålla ett arbete och som motverkar att brist på arbetskraft uppstår på arbetsmarknaden.

12 § Länsarbetsnämnden eller andra aktörer upphandlar arbetsmarknadsutbildningen eller utnyttjar platser hos det reguljära utbildningsväsendet.

13 § På gymnasienivå får utbildning inom det reguljära utbildningsväsendet utnyttjas som arbetsmarknadsutbildning för den som är långtidsinskriven invandrare eller har ett arbetshandikapp.

På högskolenivå eller motsvarande nivå får utbildning inom det reguljära utbildningsväsendet som omfattar högst 40 veckor och inte är en del av en längre eftergymnasial utbildning utnyttjas som arbetsmarknadsutbildning.

Arbetspraktik

14 § Med arbetspraktik avses praktik på en arbetsplats.

Arbetspraktik får anordnas av den som länsarbetsnämnden ingår överenskommelse om arbetspraktik med. När en överenskommelse ingås skall länsarbetsnämnden särskilt verka för att risken för att reguljära arbetstillfällen undanträns blir så liten som möjligt. I branscher där arbetet är säsongsbetonat får överenskommelse ingås endast om praktiken är avsedd att omfatta en längre tidsperiod än den normala säsongen.

15 § Innan en person anvisas arbetspraktik skall anordnaren genom en skriftlig överenskommelse med länsarbetsnämnden ha åtagit sig att månadsvis i efterskott betala ett finansieringsbidrag om 3 000 kronor per månad till staten.

Om praktikanordnaren är staten, en kommun eller ett landsting och den som anvisas är långtidsinskriven som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen skall finansieringsbidraget vara 1 000 kronor per månad till staten.

16 § Den som anordnar arbetspraktik behöver inte betala något finansieringsbidrag om praktiken anordnas

- för unga handikappade eller personer med arbetshandikapp,
- för invandrare,
- för den som tar del av aktivitetsgarantin,
- för personer som avses i 5 § första stycket 3 strecksatsen förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd,
- för handledare i datortek,
- i vägledningssyfte och pågår maximalt åtta veckor,
- som en integrerad del av arbetsmarknadsutbildning, eller
- av en ideell organisation.

17 § Ekonomiskt stöd för merkostnader som föranleds av arbetspraktik får lämnas till

- ideella organisationer som anordnar arbetspraktik, och
- statliga anordnare av arbetspraktik inom skogsvårds-, naturvårds- och kulturmiljövårdsområdena.

Stöd till start av näringsverksamhet

18 § Med stöd till start av näringsverksamhet avses stöd till en näringsidkares försörjning under inledningsskedet av näringsverksamheten.

Stöd får lämnas till

- den som bedöms ha goda förutsättningar att driva näringsverksamheten med tillfredsställande lönsamhet och som genom verksamheten kan få varaktig sysselsättning, och
- den som är bosatt inom ett sådant stödområde A eller B som avses i 2 § förordningen (1999:1382) om stödområden för vissa regionala företagsstöd. För den som är bosatt i ett sådant område gäller inte kravet i 8 § på att han eller hon skall vara eller riskera att bli arbetslös för att kunna få stöd.

19 § Länsarbetsnämnden bör inhämta upplysningar om den enskilde och dennes förutsättningar att driva näringsverksamhet innan nämnden beslutar om stöd till start av näringsverksamhet.

20 § Stöd till start av näringsverksamhet lämnas med de belopp som framgår av förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd.

Aktivitetsgarantin

21 § Med aktivitetsgarantin avses individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska aktiviteter för den som är eller riskerar att bli långtidsinskriven som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen.

22 § Den som anvisats aktivitetsgarantin kan ta del av

- organiserade jobbsökaraktiviteter hos arbetsförmedlingen,
- aktiviteter som anordnas i samverkan mellan Arbetsmarknadsverket och andra aktörer, och
- de övriga arbetsmarknadspolitiska insatser som Arbetsmarknadsverket förfogar över.

Av förordningen (1997:1275) om anställningsstöd framgår att den som fyllt 57 år och under tre månader tagit del av aktivitetsgarantin kan anställas med särskilt anställningsstöd.

23 § Den som anvisats aktivitetsgarantin kan ta del av den tills han eller hon

- haft ett reguljärt arbete i minst sex månader utan att samtidigt ha tagit del av andra aktiviteter inom ramen för garantin,
- påbörjar en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd, eller
- själv väljer att lämna garantin.

24 § Länsarbetsnämnden skall i samråd med den som anvisats aktivitetsgarantin upprätta en individuell handlingsplan för den enskildes medverkan i verksamheten. Handlingsplanen och vilka aktiviteter som planeras för den enskilde skall omprövas regelbundet, dock minst en gång per år.

25 § Ekonomiskt stöd för merkostnader som föranleds av verksamheten får lämnas till den som i samverkan med Arbetsmarknadsverket anordnar en aktivitet inom aktivitetsgarantin.

Ungdomsinsatser

26 § Med ungdomsinsatser avses individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska aktiviteter hos en kommun för

- ungdomar som inte fyllt 20 år (kommunala ungdomsprogram), och
- ungdomar som fyllt 20 men inte 25 år (ungdomsgarantin).

Länsarbetsnämnden skall ta initiativ till överenskommelser som innebär att kommuner åtar sig att anordna ungdomsinsatser.

27 § För ungdomar som inte fyllt 20 år framgår av 2 § lagen (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program att en kommun får anordna praktik eller annan verksamhet på heltid för arbetslösa ungdomar som inte genomgår gymnasieskola eller liknande utbildning till dess de fyller 20 år.

Ungdomsgarantin

28 § För ungdomar som fyllt 20 men inte 25 år framgår av 3 § lagen (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program

– att en kommun får åta sig en skyldighet att erbjuda ungdomar som står till arbetsmarknadens förfogande en aktiverande och utvecklande insats på heltid från och med den dag den unge fyller 20 år till dess hon eller han fyllt 25 år,

– att kommunens skyldighet inträder om något arbete, reguljär utbildning eller något lämpligt arbetsmarknadspolitiskt program inte kunnat erbjudas inom 90 dagar från det att den unge anmälde sig som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen,

– att utvecklingsinsatsen skall erbjudas inom tio dagar från det att kommunens skyldighet inträdde, och

– att utvecklingsinsatsen får pågå i längst 12 månader.

Den som tagit del av en sådan insats får erbjudas en ny insats endast om han eller hon under minst tre månader sedan den förstnämnda utvecklingsinsatsen avslutades prövat sina möjligheter att få ett arbete eller påbörja en reguljär utbildning.

29 § Kommunen skall underrätta arbetslöshetskassan om någon som tar del av ungdomsgarantin och som omfattas av lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

- utan godtagbara skäl avvisar en erbjuden utvecklingsinsats, eller
- skiljs från verksamheten enligt 38 §.

Förberedande insatser

30 § Med förberedande insatser avses individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av vägledande, rehabiliterande eller orienterande karaktär för den som särskilt behöver förbereda sig för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program eller arbete.

Insatserna kan bestå av

- aktiviteter inom ramen för vägledning eller platsförmedling,
- aktiviteter inom ramen för arbetslivsinriktad rehabilitering,
- datortektsverksamhet hos en kommun i form av utbildning och träning i datateknik i kombination med deltagande i arbetsmarknadsinriktad verksamhet,
- upphandlad utbildning av förberedande eller orienterande karaktär, eller
- utbildning på grundskole- eller gymnasienivå inom det reguljära utbildningsväsendet; detta gäller dock endast för den som är långtidsinskriven in-vandrare eller har ett arbetshandikapp. Utbildningen får inte bestå av under-

visning enligt förordningen (1994:895) om svenskundervisning för invandrare (sfi).

Utbildning som anordnas inom ramen för programmet är att jämställa med arbetsmarknadsutbildning.

Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

31 § Med projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning avses insatser som

- sker i samverkan mellan länsarbetsnämnden och andra aktörer på arbetsmarknaden, och
- inte kan anordnas inom ramen för de övriga programmen men inte heller strider mot bestämmelserna om andra program.

32 § Länsarbetsnämnden skall ingå en överenskommelse med den som skall samverka om ett projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning. När överenskommelsen ingås skall länsarbetsnämnden särskilt beakta att projektet är förenligt med de huvuduppgifter för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten som anges i 3 och 4 §§ förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Av överenskommelsen skall följande framgå:

- projektets syfte, innehåll och omfattning,
- formerna för länsarbetsnämndens medverkan i projektet,
- hur projektet skall finansieras,
- avtalat projektstöd till den som i samverkan med länsarbetsnämnden anordnar projektet, och
- hur projektet skall följas upp och utvärderas.

Medel som avsatts till ett projekt får inte användas till ersättning som avser försörjning av den som tar del av ett projekt.

Övriga bestämmelser

Program utanför Sverige

33 § Ett program eller del därav får förläggas till Sveriges närområde om det finns särskilda skäl till att förlägga verksamhet utanför Sverige. Den som anordnar arbetspraktik utanför Sverige måste dock vara en svensk juridisk person. För att stöd till start av näringsverksamhet skall lämnas måste verksamheten vara registrerad i och till viss del bedrivs i Sverige.

Handläggning av stödfrågor m.m.

34 § AMS beslutar om och betalar ut stöd och ersättningar som gäller program enligt denna förordning. Stöden betalas ut månadsvis i efterskott eller på det sätt som AMS bestämmer. Belopp som understiger femtio kronor betalas inte ut.

AMS får bestämma att länsarbetsnämnden skall svara för dessa uppgifter.

Om ett stöd kan betalas ut till en arbetsgivare först sedan arbetsgivaren lämnat underlag för beräkningen av stödbeloppet skall arbetsgivaren lämna sådant underlag till länsarbetsnämnden inom 60 dagar efter den period som

stödet avser. Lämnas inte underlaget inom denna tid förlorar arbetsgivaren rätten till det stödbeloppet. Om det finns särskilda skäl får AMS eller länsarbetsnämnden medge undantag från den fristen.

35 § AMS skall se till att stöd enligt denna förordning används på föreskrivet sätt.

Återbetalning av stöd

36 § Om någon har fått stöd eller annan ersättning som anges i denna förordning utan att vara berättigad till det, skall det som mottagaren har fått för mycket betalas tillbaka. AMS eller länsarbetsnämnden får i ett sådant fall vid en senare utbetalning dra av ett skäligt belopp. Om det finns särskilda skäl får AMS eller länsarbetsnämnden helt eller delvis befria den som tagit emot stödet från återbetalningsskyldighet.

Återkallelse av anvisningar m.m.

37 § Länsarbetsnämnden skall återkalla en anvisning om den som anvisats

- inte inställer sig den dag han eller hon skulle ha påbörjat programmet och inte heller anmäler giltigt förhinder,
- inte kan tillgodogöra sig programmet på ett tillfredsställande sätt,
- missköter sig eller stör verksamheten, eller
- avvisar ett erbjudande om lämpligt arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

En anvisning skall återkallas också om

– den som anordnar arbetspraktik inte följer en överenskommelse om finansieringsbidrag, eller

– det i övrigt finns särskilda skäl för återkallelse.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

38 § Kommunen får skilja den som tar del av ungdomsgarantin enligt 28 § från verksamheten om den enskilde

– på grund av misskötsamhet inte kan tillgodogöra sig det som anordnas i verksamheten,

– allvarligt stör eller hindrar den verksamhet som han eller hon tar del av, eller

– uteblir från sådan verksamhet fem dagar i följd utan att anmäla giltigt förfall.

Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Överklaganden

39 § Länsarbetsnämndens beslut om att återkalla en anvisning och beslut om att den som mottagit stöd skall återbetala det helt eller delvis får överklagas till AMS av den som beslutet rör. AMS beslut får inte överklagas.

Andra beslut av länsarbetsnämnden enligt denna förordning får inte överklagas. Länsarbetsnämnden skall dock ompröva beslut att inte anvisa någon ett program om den som inte anvisats begär det.

En kommuns beslut att skilja någon från ungdomsgarantin enligt 28 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av kommunen som rör ungdomsgarantin får inte överklagas. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Verkställighetsföreskrifter

40 § AMS får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2000. 31 och 32 §§ träder dock i kraft den 1 januari 2001.

2. Genom förordningen upphävs

- förordningen (1995:712) om kommuners ansvar för ungdomar,
- förordningen (1997:1278) om kommuners ansvar för ungdomar mellan 20 och 24 år,
- förordningen (1998:1784) om arbetsmarknadspolitiska aktiviteter, och
- förordningen (1997:1159) om IT-utbildning.

3. De upphävda förordningarna gäller dock fortfarande för personer som anvisats verksamhet enligt dem.

På regeringens vägnar

BJÖRN ROSENGREN

Örjan Härneskog
(Näringsdepartementet)

